

تمدن، تمدن پویا (جا.ش/فر.ش)

تمدن (جا.ش/فر.ش) عبارت است از فرهنگ (شامل علم، مذهب، زبان و...) به اضافه همهٔ سازه‌های سخت که بیشتر فرآمد همین نرم افزارها هستند. مانند شهر، کارخانه و سایل زندگی و هر افزاری که زندگی مردم با آن دایر می شود.

تمدن پویا □ عبارت است از تمدنی که در تولید فرهنگ و علم و افزارها، دارای جوشش، سبقت جویی و رقابت ورزی باشد. جوشش و شکوفش یک تمدن پویا در حوزه‌هایی مانند: تفکر و دانش، نوآوری و نوآوری، صنوف هنر، تبلیغ و ترویج برنامه ریزی شده و نیز وجوه کاریزمایی آن... رخ می دهد. تمدن ها در طول زمان همواره کمابیش، در حال تحول اند.

تمدن های پویا، اقتضاء متراکمی برای فرازآیی، غلبه زیبایشی و بردلنشینی، برتری نظامی، اقتصادی و گاه اقناع منطقی و هدایت و راهبری سایر تمدن ها دارند. پویایی تمدن، یک چگونی و کیفیّت است و لزوما ارزش نیست. یک تمدن منحط هم می تواند تمدنی پویا باشد. اما از این سو پویایی لازمه تحقق و قوام تمدن اسلامی است.

با اصطلاح «تمدن» در معرفت شناسی اشتباه نشود.

